

Primljen 17. 6. 2009.

PRIKAZ UDŽBENIKA PETER STRUTTA *ENGLISH FOR INTERNATIONAL TOURISM - INTERMEDIATE*

Ivana Vodogaz *

Sveučilišni studijski centar za stručne studije, Split

Peter Strutt

English for international Tourism - Intermediate

Longman, 2003., 144 str.

Program *English for International Tourism* u izdanju Longmana sastoji se od triju udžbenika prilagođenih različitim razinama znanja studenata (*Pre-intermediate, Intermediate i Upper intermediate*). Namijenjen je studentima koji žele steći vještine poslovne komunikacije potrebne u turističkoj i hotelijerskoj industriji, kao i osobama koje već rade u spomenutoj industriji, a žele usavršiti znanje engleskoga jezika. Autor knjige *English for International Tourism - Intermediate* je Peter Strutt, a uz knjigu, kao radni materijali dolaze *Teacher's Book*, autorice Amande Bailey, i *Workbook*, čiji je autor također Peter Strutt. Nastavni materijal obuhvaća udžbenik, radnu bilježnicu, priručnik za nastavnike, audiokasetu i audio CD.

Ovaj udžbenik nastoji studente upoznati s jezičnim i komunikacijskim vještinama na engleskom jeziku, što čini njegovu glavnu okosnicu. Poznavanje engleskoga jezika jedno je od osnovnih zahtjeva turističko-hotelijerske industrije. Turizam je jedna od najdinamičnijih i najbrže rastućih industrija u svijetu, a u globalnom okruženju u kojem se ona odvija, poslovna komunikacija na engleskom jeziku je jedna od njezinih temeljnih potreba. Jedan od ciljeva je prilagoditi nastavu zahtjevima tržišta. Ovaj program predviđa otprilike 90 nastavnih sati, te je pogodan za učenje engleskoga jezika na višim i visokim školama. Ponuđeni materijali su stručni, a jednostavni, te se njima lako koriste i nastavnici i studenti. Udžbenik je informativan, jasno organiziran i ujedno nudi niz prilika za korištenje jezika u autentičnim situacijama. Predstavlja teme karakteristične za turizam i hotelijerstvo, poput traženja radnoga mjesta, pružanja hotelskih usluga, rješavanja reklamacija vezanih uz određenu hotelsku uslugu, pisanja poslovnih pisama, pregovaranja s *tour operatorima* i putničkim agencijama, promoviranja novih destinacija, organiziranja putovanja, predstavljanja kulturno-povijesnih

* Ivana Vodogaz, Sveučilišni studijski centar za stručne studije, Split; e-mail: ivodogaz@oss.unist.hr

znamenitosti grada ili mjesta i slično.

Nastavne cjeline osposobljavaju studente za korištenje svih jezičnih vještina potrebnih u svakodnevnim situacijama; govorenja, slušanja, čitanja i pisanja, i to na višoj razini. Cilj udžbenika je ovladavanje složenijim jezičnim i gramatičkim sadržajem, te širenje stečenoga vokabulara. Studenti komuniciraju na engleskom jeziku u složenijim situacijama specifičnim za ovo područje: osposobljavaju se za sve oblike pismene i poslovne komunikacije, te se pripremanju za sastavljanje izvješća, poslovnih planova ili ispunjavanje obrazaca. Cilj spomenutih nastavnih aktivnosti je jačanje jezičnih i komunikacijskih kompetencija studenata, budućih stručnjaka, kao i njihovo osposobljavanje za samostalno praćenje stručne literature i turističkih kretanja, proširivanje vokabulara u kontekstu turizma, kao i razvijanje sposobnosti samostalnog prezentiranja, analiziranja i rješavanja problema.

Udžbenik je podijeljen na 12 tematskih cjelina: 1. *Careers in tourism*; 2. *Destinations*; 3. *Hotel facilities*; 4. *Tour operators*; 5. *Dealing with guests*; 6. *Travel agencies*; 7. *Hotel reservations*; 8. *Seeing the sights*; 9. *Getting around*; 10. *Eating out*; 11. *Traditions*; 12. *Special interest tours*. Nakon svake četvrte cjeline nalazi se dio namijenjen ponavljanju i utvrđivanju gradiva, kao i procjeni studentske progresije i uspješnosti u svladavanju gradiva. Ovi su dijelovi usredotočeni na vokabular i gramatiku iz prethodnih cjelina. Kratki sadržaj svake cjeline nalazi se na 4. i 5. stranici udžbenika. Na kraju knjige su ponuđena zasebna poglavlja: *Pairwork files* s materijalima za rad u paru, *Writing bank* s uputama i pravilima pismene korespondencije, *Grammar reference*, pregled gramatike, te *Tapescript*, ispis tekstova za slušanje. Svaka cjelina se sastoji od jezičnih zadataka vezanih za temu koju ta cjelina obrađuje. Ona uključuje jezični dio s vježbama temeljenim na usvajanju gramatičkoga gradiva, novog vokabulara, te naposljetku ima i praktični dio sa zadacima namijenjenim uvježbavanju realnih poslovnih situacija i za to potrebnih vještina (*Professional practice*). U ovom dijelu studenti su suočeni sa stvarnim situacijama u kojima trebaju aktivno koristiti usvojeni vokabular i gramatičke strukture. Također su zastupljene i vježbe namijenjene usvajanju vještina čitanja i pisanja koje su neophodne za uspješno ispunjavanje poslovnih zadataka. Jezične vještine se uvježbavaju kroz praktičnu komunikaciju, a nastavne aktivnosti omogućavaju studentima da rade individualno ili u paru. U tu svrhu udžbenik nam nudi cijeli niz konteksta specifičnih za ovo područje koji su pažljivo odabrani kako bi predstavili svu raznolikost turističke industrije, kao i njezin globalni aspekt. Situacije s kojima se studenti suočavaju su prenesene iz stvarnoga života neke turističke tvrtke, hotela ili agencije. Autentični materijali i tekstovi se koriste kako bi se studenti upoznali s izvornim jezikom struke, kao na primjer poslovna dokumentacija tvrtki, hotela, turističkih agencija i slično.

Slušni materijali (*Listening*) snimljeni su na kasetama i CD-u. Studenti trebaju odgovoriti na pitanja vezana za odslušani tekst ili dijalog. Vježbe slušanja nastoje studentima približiti različite varijante i izgovore engleskoga jezika, bilo da se radi o engleskom kao materinjem jeziku ili engleskom kao jeziku međunarodnoga sporazumijevanja. Tekstovi za čitanje (*Reading*) su prikupljeni iz različitih izvora, a najčešće se radi o člancima iz stručnih časopisa, novina ili su preneseni s mrežnih stranica. Mnogi materijali su izdvojeni iz vodiča *Dorling Kindersley's Eyewitness Travel Guide*, vizualno su atraktivni, te donose ključne i najnovije podatke o važnim turističkim destinacijama. U nekim dijelovima su tekstovi preneseni s

interneta, što ne čudi, s obzirom da je on preuzeo važnu ulogu u promoviranju turizma. Sve navedeno pomaže boljem razumijevanju prirode same struke, a nudi i priliku za diskusiju i izražavanje vlastitog mišljenja o određenoj problematici ili destinaciji..

U svakoj cjelini se pojavljuju zadatci različitog tipa, na primjer vokabular se najčešće uvježbava pomoću vježbi spajanja parova riječi, odnosno traženja odgovarajućeg značenja svake riječi. Nove ključne riječi često su popraćene definicijama. S obzirom da je cilj ovoga programa osposobljavanje studenata za specifične struke, u svakoj se cjelini nalazi i dio koji se zove *Professional practice*. On studente stavlja u poslovno okruženje, a od njih se traži izvršavanje različitih poslovnih situacija kroz koje studenti razvijaju jezične vještine potrebne za njihovu struku. Ovi zadatci uključuju osmišljavanje dijaloga ili sastavljanje kratkih prezentacija, a studenti to najčešće rade u paru. Zadatci mogu biti usmenog tipa, na primjer prodaja paket-aranžmana ili pismenog, poput sastavljanja poslovnog pisma, e-maila, izvješća ili životopisa za novo radno mjesto. Pismeni zadatci od studenata traže korištenje bogatoga jezika i točnost u pisanju. Ovim se pridonosi što kvalitetnijem stjecanju jezične vještine pisanja kao najkompleksnije vještine nekoga jezika. Velika se važnost daje uvježbavanju govornih vještina zbog činjenice da uspješnost poslovanja u hotelsko-turističkoj industriji uvelike ovisi o komunikacijskim vještinama i sposobnostima samih zaposlenika. Posebno se inzistira na aktivnom sudjelovanju studenata, što s druge strane utječe i na način izbora oblika nastave. Naglasak se prije svega daje diskusijama, u kojima studenti iznose suprotstavljene stavove u cilju poticanja konverzacije o određenoj temi (*brain-storming*). Takav način rada višestruko je koristan, jer osim osmišljavanja konverzacije, omogućava i proširivanje vokabulara engleskoga jezika, općega i stručnoga.

U nastavi se također koristi metoda simulacije (*role-plays*) određenih tema ili situacija iz poslovnog konteksta. Glavni cilj ovoga načina nastave je osposobljavanje studenata za sudjelovanje u živim diskusijama o širokom spektru poslovnih tema. Spomenuta metoda naročito je pogodna za simulaciju poslovnih sastanaka ili razgovora prilikom zapošljavanja. Pri tome do izražaja dolazi korištenje standardnih struktura ovih poslovnih situacija. Udžbenik prati gramatički plan sukladan razini znanja studenata (*present simple i continuous, past simple, present perfect, articles, the future, indirect questions, reported speech, modal verbs, first and second conditional*). Svaka cjelina sadrži dio pod nazivom *Language focus* u kojem se predstavlja određena gramatička struktura. Primjenjuje se funkcionalan pristup učenja gramatike; gramatika se poput vokabulara uči u kontekstu komunikacijskih potreba profesionalaca u turizmu i hotelijerstvu.

Na kraju treba spomenuti da se u sklopu svake cjeline pojavljuje i dio namijenjen vježbanju izgovora, *Pronunciation* s posebnim naglaskom na intonaciju. Zbog pogrešnoga načina izgovora pojedinih riječi ili čitavih rečenica neizvorni govornici engleskoga jezika mogu zvučati grubo i neuljudno. Iz tog razloga studente treba upoznati s važnošću pravilnoga izgovora jer će im to pomoći da zvuče pristojno i zainteresirano u svakoj prilici.

Od dodatnih nastavnih materijala treba još spomenuti radnu bilježnicu koja nudi mogućnost dodatne provjere s mnoštvom zadataka za provjeru usvojenoga jezičnog i gramatičkog sadržaja, a nudi i dosta autentičnih tekstova. Oni vjerno prate svaku cjelinu iz udžbenika. Studenti mogu samostalno rješavati radnu bilježnicu i uz to koristiti rješenja

koja se nalaze na kraju radne bilježnice. Priručnik za nastavnike je vrijedna metodička podrška koja daje nastavnicima jasne i precizne upute kako koristiti udžbenik, a uz to sadrži i dodatne materijale namijenjene fotokopiranju. U njemu se mogu naći i korisne informacije o destinacijama koje su predstavljene u pojedinim cjelinama, a navedene su i mrežne stranice koje mogu koristiti nastavnici i studenti za detaljnije istraživanje.

English for International Tourism je nastavni priručnik koji su studenti dobro prihvatili. Nudi mnoštvo zanimljivih i autentičnih tekstova, novinskih članaka, planova gradova, tablica, brošura, te atraktivne fotografije i crteže. Naglasak mu je očekivano na komunikacijskom elementu stručnoga engleskog jezika i posebnostima struke, ali uspješno uključuje i gramatičke strukture u svakodnevni jezik. Treba pohvaliti autentičnost i relevantnost ponuđenih materijala što pridonosi atraktivnosti i zanimljivosti samog udžbenika. Kao zamjerku možemo navesti nedostatak interaktivnog CD-a, što bi svakako trebalo uključiti u sljedeća izdanja, jer on omogućava i samostalno učenje. No, unatoč tom nedostatku, sve ranije navedeno djeluje poticajno i motivirajuće na studente koji na taj način s lakoćom usvajaju zadano gradivo.

